

Uden borgerinddragelse ingen løsning af klimakrisen

Jørgen Steen Nielsen

Hvorfor borgerting og borgerinddragelse?

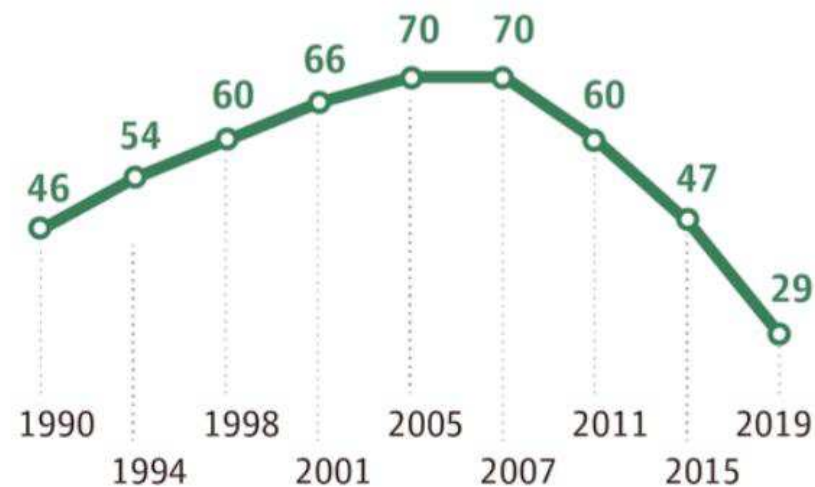
Demokratiet oplever tillidskrise

Hvorfor borgerting og borgerinddragelse?

Demokratiet oplever tillidskrise

Andel, der svarer "meget stor" eller "ret stor" tillid

TAL I PCT.

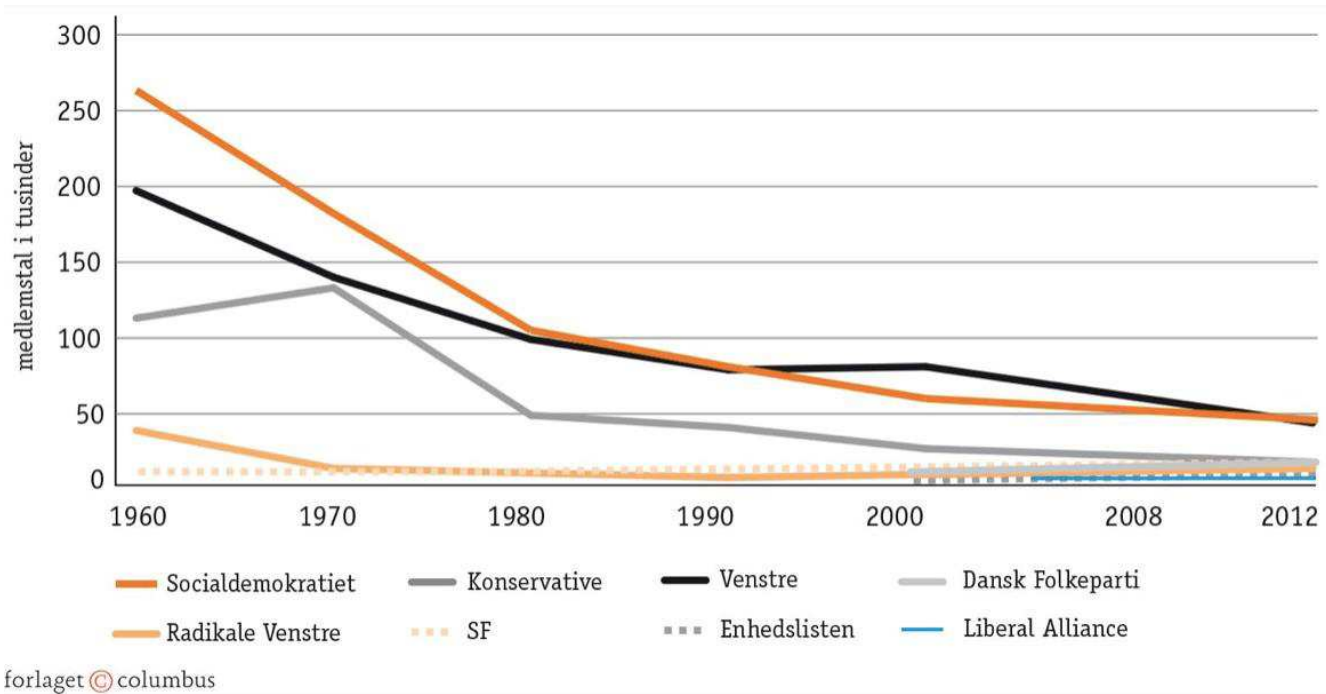
KILDE: DATA FRA 1990-2015 STAMMER FRA DET DANSKE VALG-PROJEKT. 2019-DATA STAMMER FRA ANALYSEINSTITUTTET NORSTAT, SOM HAR INDHENTET SVAR I PERIODEN 21.-26. MARTS 2019.
GRAFIK: RINA KJELDGAARD

Hvorfor borgerting og borgerinddragelse?

Demokratiet oplever tillidskrise

Partiernes samlede medlemstal er styrtdykket fra 600.000 i 1960 til 140.000 i 2017

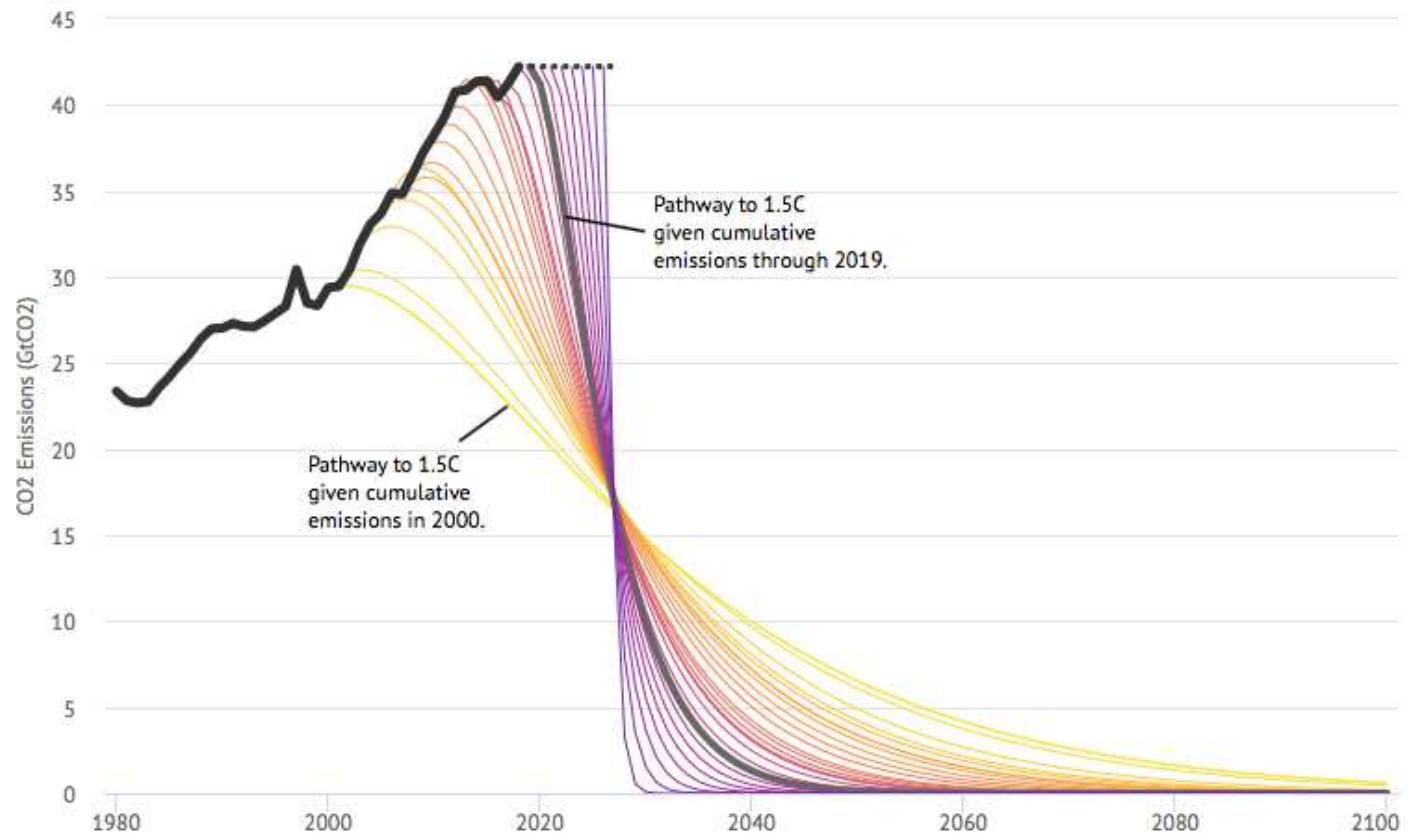

Hvorfor borgerting og borgerinddragelse?

Klimasagen kan polarisere og møde modstand

Klimakrisen er en udfordring uden fortilfælde for demokratiet

Limiting warming to 1.5C increasingly difficult without large-scale negative emissions

Borgerne siger nej: Massive protester mod solceller

Vindmøller bliver stoppet af protester

En hel by protesterer mod biogas

Hver tredje mener, at "klimahysteriet er gået over gevind"

Under halvdelen af danskerne er klar til at betale mere i skat for at løse klimakrisen

Hvorfor borgerting og borgerinddragelse?

Klimasagen kan polarisere og møde modstand

Efter ny miljøaftale: Rasende hollandske landmænd demonstrerer igen

Traktor-hær invaderer europæiske hovedstæder

Miljøminister mødt med traktorprotest: 'Nok er nok'

Op mod 300 landmænd demonstrerede i dag mod ny miljøpolitik.

Tusinder af tyske landmænd demonstrerer i Berlin

Hvorfor borgerting og borgerinddragelse?

Klimasagen kan polarisere og møde modstand

Hvad kan borgerting og borgerinddragelse?

Ansvarliggøre borgerne og sikre medejerskab

Skabe legitimitet til vanskelige beslutninger

Bygge bro mellem modsatrettede interesser

Forbedre kvalitet af løsningsforslag og lovgivning

Øge tilliden til de politiske institutioner

Efter Anders Blok: Klima, borgerting og demokrati: Hvad siger forskningen?

Klima- og Omstillingsrådet, januar 2020

<https://www.klimaogomstillingsraadet.dk/analyser/>

OECD om borgerting og borgerinddragelse

”In times of complex change, current democratic and governance institutions are failing to deliver.

Deliberative processes are one part of a bigger picture of the systemic change that is needed.

When conducted effectively, they can enable policy makers to take hard decisions about the most challenging public policy problems and enhance trust between citizens and government.”

OECD: International report on deliberative processes and institutions (forthcoming)

<http://www.oecd.org/gov/innovative-citizen-participation.htm>

Indsatsen bør have to parallelle og samtidige spor

- Et nationalt borgerting med 'dagsordensættende' mandat
- Lokale borgerråd med rådgivende funktion i alle kommuner

Et nationalt borgerting med 'dagsordensættende' karakter

'Konsulterende': Ingen reel indflydelse, beslægtet med fokusgrupper og spørgeskemaundersøgelser

'Dagsordensættende': Kan påvirke lovgivningsproces, f.eks. ved at forslagene skal bringes til afstemning i Folketinget

'Medlovgivende': Et andetkammer, der deler beslutningsmagt med Folketinget

'Lovgivende': Overtager beslutningsmagten på det pågældende område fra Folketinget

Et nationalt borgerting med 'dagsordensættende' karakter

'**Konsulterende**': Ingen reel indflydelse, beslægtet med fokusgrupper og spørgeskemaundersøgelser

'**Dagsordensættende**': Kan påvirke lovgivningsproces, f.eks. ved at forslagene skal bringes til afstemning i Folketinget

'**Medlovgivende**': Et andetkammer, der deler beslutningsmagt med Folketinget

'**Lovgivende**': Overtager beslutningsmagten på det pågældende område fra Folketinget

Et nationalt borgerting med 'dagsordensættende' karakter

Det er afgørende for troværdigheden og kvaliteten af resultatet, at borgertingets deltagere føler sig forpligtede og ved, at de tages alvorligt af Folketinget.

Kun et borgerting med reel indflydelse kan sikre opmærksomhed i offentlighed og medier og tilskynde andre borgere til engagement.

Hvis ikke borgertinget får reel beslutningsindflydelse, vil det blive oplevet som en skueproces, et alibi-trick. Det vil hurtigt afsløre sig og give bagslag.

I har kun én chance.

Føler den klimaengagerede del af befolkningen sig snydt, risikerer vi 'grønne veste'

Et nationalt borgerting med 'dagsordensættende' karakter

Lad Folketinget definere opgaven, som borgertinget skal løse. Ikke 'lav en klimahandlingsplan', men mere specifikke elementer til planen

Hent inspiration i den irske model omkring udvælgelse af deltagere, deltagerudpegning af eksperter, tidsforløb og arbejdsform, overlevering til parlamentet

Hent inspiration i den franske model hvad angår sikring af stor offentlig bevågenhed omkring projektet

Definer borgertinget som et treårigt eksperiment med den udtrykkelige hensigt at gøre det permanent efterfølgende

Higher taxes and more bus lanes: How the Citizens' Assembly wants Ireland to tackle climate change

The voting took place after two weekends of deliberation that focused on the energy, transport and agriculture sectors.

Citizens' assembly in favour of a new pollution tax for farmers

The advisory forum, at the Grand Hotel, Malahide, Co Dublin, suggested phasing out peat extraction subsidies

Citizens' Assembly votes to end mandatory retirement age

The forum also recommends forcing all workers to join a pension scheme

© Sun, Jul 9, 2017, 16:38

Ciarán D'Arcy

Members of the Citizens' Assembly vote on the wording of the ballots that were to be subsequently voted on, in the Grand Hotel, Malahide, Co Dublin. Photograph: Maxwell's

Macrons borgerting er i gang

150 franskmænd forsøger at løse klimaudfordringen – uden at ramme socialt skævt

Mens Folketinget endnu ikke har besluttet, hvordan Danmarks klimaborgersamling konkret skal udformes, er den franske borgersamling på klimaområdet i fuld gang. Efter De Gule Vestes oprør står det klart, at den grønne omstilling bliver udfordret, hvis den har socialt slagside. Information tog med til borgersamlingens fjerde arbejdsweekend i Paris

lemmerne af arbejdsgruppen, der til daglig er offentlige ansatte i et socialt net.

Størstedelen af borgersamlingens medlemmer ønsker bare at opgive deres femtøve år at kunne fortolke økonomi. Processen midlertidigt under næsten alle borgersamlingens arbejdsweekender, men for at deltagerne kan trænge til, så det ikke bliver, hvem der siger hvad under sessionerne.

De 150 borgere er fordelt gennem

et repræsentativt forsamlingen lokal, men det er første gang, at en borgersamling er blevet online på nationalt niveau.

«Jeg er meget glad for første gang spørge om, hvad vi mener om klimapolitikere», siger 50-årige Martine, der er sekretær.

Behov for konkrete forslag

Afslutningen har præsident Emmanuel Macron besat borgersamlingen. Her blev der snak om for-

ret regeringsforslag om stigende afgifter på diesel- og benzin.

«Ja, det er rigtigt, at Macron kom med nogle svar. Men han har tillid til sig – da han lancerede borgersamlingen efter den store debat i slutningen på De Gule Vestes – angående sig i forhold til, hvad der skal ske med borgersamlingens

arbejde. Præsidenten vil afvente borgersamlingens forslag i april og om muligt sætte forslagene til folkeafstemning», siger Christophe Barbier, der er politisk kommentator og var tilfreds på den franske sagnstags i Express fra 2006-2016.

Med interesseorganisationerne og lobbyisterne vil selvfølgelig prøve at påvirke teksten til Gerni under Nationalforsamlingen og senest i løbet af handling. Og bli-

vere forslagene, så efter hvilken positiv effekt de kan få i forhold til at modvirke klimaforandringer. Almindelige forslagene er udviklet, fordi vores endelige forslag skal være konkrete, stærke forslag, der kan blive accepteret bredt i befolkningen, og som er socialt bæredygtige», siger sekretæren Martine.

Dig De Gule Vestes protest fik sig i medlemsmassen baghovedet. «Det var legitimt at mene, at de

skatter som udgangspunkt. Men nu tager medierne i højere og højere grad del i beslutninger og organisationer. Medlemsmassen har også været gode til at tilpasse sig medlemmernes behov», fortæller Mathieu.

I begyndelsen handlede det om at odderne og højre medlemmer

Lokale borgerråd i alle kommuner

Et nationalt borgerting med f.eks. 100 deltagere er ikke i sig selv nok til at sikre bred borgerinddragelse i den store grønne omstilling

Det er lokalt i kommunerne, at den konkrete grønne omstilling skal realiseres og mange beslutninger tages

Det er også i kommunerne, at modstand og konflikter opstår, hvis ikke der skabes dialog med borgerne og borgerne imellem

Der er masser af ressourcer at hente i civilsamfundet. Men der er også brug for at give den almindelige borger mere indsigt i klimaudfordringen.

Lokale borgerråd i alle kommuner

Afsæt en pulje af statslige midler til en national flerårig klimakampagne med etablering af lokale borgerråd og relaterede hørings-, debat- og oplysningsaktiviteter

Giv kommunerne et vist spillerum til at indrette lokale borgerråd og kampagneaktiviteter samt definere de særlige lokale omstillingsudfordringer

Bistå kommunerne og de lokale borgerråd med et nationalt klimaoplysningssekretariat, der sikrer informations- og debatmateriale samt en platform for national vidensdeling mellem de lokale aktører

En platform for vidensdeling – samarbejde mellem Information og DR

FIND PROJEKT

TILMELD PROJEKT

Forandringen begynder med jer

Voresomstilling.dk er et fællesskab for omstillingen. Deltag nu og del dit omstillingsprojekt, så vi kan hjælpe og inspirere hinanden til et mere bæredygtigt samfund.

Skitid og grøn omstilling
Anders

Skitid.dk har fokus på nye tiltag, som har til formål at begrænse global opvarmning.

Arbejdsliv Energi
Transport

Østjylland

Landsbyhøjskolen
Tyge Mortensen

Landsbyhøjskolen er et initiativ til støtte for landsbyer, som ønsker mere liv, flere involverede, ny inspiration, værktøjer til processer

Arbejdsliv Oplysning

Fyn

Fuld beskæftigelse, social balance og lige værdighed
Christian Danashave

Projektet har som formål "at give alle danskere bedre vilkår for at kunne lykkes med deres liv"

Arbejdsliv Oplysning
Produktion

København

Spar penge med et effektivt rengøringsfirma til både privat rengøring og erhverv.

Fluux.dk leverer grøn rengøring
fluxx

Hos Fluxx har vi siden 2013 arbejdet på at fremme miljøvenligt og økologisk rengøring.

Tankefuld
Tankefuld

Tankefuld er en ny bæredygtig bydel i Svendborg - et ambitiøst boligprojekt med miljøvenligt byggeri, vedvarende energi og grønne tage.

Arbejdsliv Energi
Oplysning

Fyn

Selvforvaltning, økologiske landsbyer og lokale væsener
Økologisk Landsbysamfund

På 30 år har vi skabt en økologisk og delvist selvforvaltende landsby i Torup. Metoden er enkel og kan bruges i andre lokale sammenhænge.

Arbejdsliv Energi
Genbrug

København

Vild Med Vilje - skru op for økosystemerne i byen
Habitats

Vi har gjort det før

1974: **Energioplysningskampagnen**
(statslig)

1978: **Oprør fra Midten**
(enkelpersoners initiativ)

1979: **Folkepjece-kampagnen**
(græsrodsbevægelse)

1992: **Agenda 21-projektet**
(stat, kommuner, borgere)

Udfordringen er formidabel – Der bliver hårdt brug for dialog, kreativitet og samarbejde mellem alle samfundets aktører

Limiting warming to 1.5C increasingly difficult without large-scale negative emissions

